

Vai VARAM ministrs grauj Latvijas attīstības pamatus?

30. jūnijā lauksaimnieku organizācijas, kuras pārstāv aptuveni 10 000 lauksaimnieku, mežu īpašnieku un saimniecību, ar tām sniegto mandātu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministram Artūram Tomam Plešam iesniedza prasību dialoga veidošanai, pieprasot ministra atvairošanos un lūdzot pārtraukt Latvijas sabiedrības šķelšanu, izmantojot nodokļu maksātāju naudu. Vienlaikus organizāciju pārstāvji brīdina – ja ministrs turpinās izvairīties no dialoga, visticamāk, tiks uzsākts protestu vilnis visā Latvijā un pieprasīta A. T. Pleša demisija.

Biedrību iesniegtajā trīs punktu prasībā iekļautas šādas prasības:

- VARAM ministram Artūram Tomam Plešam ir nekavējoties jāatvainojas nozarei par viņa vadītā Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAf) īstenoto

projektu, kura ietvaros par nodokļu maksātāju līdzekļiem vairāk nekā 80 000 eiro apmērā sabiedrībā tiek izplatīta naidu kurinoša un sabiedrību šķeļoša informācija par Latvijas lauksaimniekiem, tos dēvējot par *masu slepkavām*;

- turpmāk, piešķirot finansējumu aktivitātes *Sabiedrības vides apziņas veicināšana medijos* projektiem, satura izstrādē pieaicināt kompetentus nozares ekspertus un zinātniekus: lauksaimniekus, mežsaimniekus un augstāko izglītības iestāžu pārstāvjus, nevis tikai vides organizāciju pārstāvjus;

- pārskatīt LVAf padomes sastāvu, tajā iekļaujot attiecīgi vienu pārstāvi no lauksaimnieku, vienu – no mežsaimnieku un vienu no vides organizāciju puses, atjaunot agrāk pastāvējušo lauksaimniecības, mežsaimniecības un vides organizāciju konsultatīvo padomi.

Iesniegtajā prasībā VARAM ministram apvienojušās vairākas organizācijas – Zemnieku saeima, Latvijas meža īpašnieku biedrība, Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija, Latvijas Jauno zemnieku klubs, Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome un Lauksaimnieku apvienība, kuras kopumā apvieno gandrīz 10 000 lauksaimnieku, mežu īpašnieku un saimniecību, kas apsaimnieko ap 70% Latvijas lauksaimniecības un mežsaimniecības zemes.

Savukārt Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija (LBLA), Latvijas Biškopības biedrība (LBB) un Latvijas Zemnieku federācija (LZF) vēlas uzsvērt, ka liela daļa Latvijas lauksaimnieku neatbalsta šo un citas pesticīdu lobija organizāciju izvirzītās nepamatotās prasības.

LBLA vadītājs Gustavs Norkārklis uzsver, ka Zemnieku saeimas rosinātie protesti ir

apzināta uzmanības novēršana no Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) Stratēģiskā plāna, ko pašlaik izstrādā Zemkopības ministrija un kur ir daudz nepilnību jomās, kas skar vides un apputeksnētāju aizsardzību, pesticīdu lietošanas samazināšanu, mazo un vidējo lauksaimnieku atbalstu, bioloģiskās lauksaimniecības attīstību u. c. LBB valdes priekšsēdētājs Armands Krauze uzsver, ka uzsāktā kampaņa ir pretrunā sabiedrības interesēm. Tieši prakses atšķirības, lielos apmēros izmantojot sintētiskos pesticīdus vai izmantojot labai draudzīgas metodes, ir tās, kas vides ietekmes ziņā un arī sabiedrības acīs sadala lauksaimniekus divās krasi atšķirīgās daļās. "Atbalstām ministra Pleša sacīto, ka patiesi ilgtspējīgai saimniekošanai jābūt ikviena Latvijas lauksaimnieka pašmērķim."

Jaunie lauksaimnieki varēs pieteikties atbalstam saimniecību dibināšanai vai pārņemšanai

Lai sniegtu atbalstu jauniem lauksaimniekiem, atbalstot gados jaunus cilvēkus, kas saimniecības vadītāja statusā pirmo reizi dibina ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību, lai ražotu lauksaimniecības produkciju vai savā īpašumā pārņemtu esošu saimniecību, valdība atbalstījusi Zemkopības ministrijas izstrādātos grozījumus MK 16.06.2015. noteikumos Nr. 323 *Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" apakšpasākumam Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai*.

Atbalsta pretendentiem ir jāizstrādā saimniecības biznesa plāns, ko sagatavo vismaz trim gadiem, bet ne ilgākam laikposmam kā līdz 2024. gada 31. decembrim. Atbalsta apjoms biznesa plāna īstenošanai ir 40 000 eiro.

Noteikumu grozījumos precizēti atbalsta saņemšanas nosacījumi, lai nodrošinātu atbalsta pieejamību 2021.gadā, tāpat arī precizēti projekta atlases kritēriji, veicinot jauno lauksaimnieku dalību un produkcijas realizāciju caur lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām.

Tuvākajā laikā LAD izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtu.

Mazie lauksaimnieki varēs pieteikties atbalstam saimniecības attīstībai

Lai sniegtu atbalstu mazajiem lauksaimniekiem, veicinātu mazo lauku saimniecību konkurētspēju, paaugstinot to ražošanas produktivitāti, efektivitāti, atbalstot kooperāciju un tirgus pieejamību un nodrošinātu iespēju mazajām lauku saimniecībām pieteikties uz atbalstu saimniecību attīstībai, ZM izstrādājusi un valdība atbalstījusi grozījumus MK 09.06.2015. noteikumos Nr. 292 *Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" apakšpasākumā Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības*.

Atbalsta pretendentiem sadarbībā ar lauksaimniecības

nozārē strādājošu konsultāciju pakalpojuma sniedzēju ir jāizstrādā saimniecības biznesa plāns, ko sagatavo vismaz trim gadiem, bet ne ilgākam laikposmam kā līdz 2024. gada 31. decembrim. Atbalsta apjoms biznesa plāna īstenošanai ir 15 000 eiro.

Noteikumu grozījumos precizēti atbalsta saņemšanas nosacījumi, lai nodrošinātu atbalsta pieejamību 2021. gadā, tāpat arī precizēti projekta atlases kritēriji, veicinot mazo saimniecību dalību un produkcijas realizāciju caur lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām.

Tuvākajā laikā LAD izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtu.